

Juozapas Jakštas (1940 -) – skulptorius, tautodailininkas, visuomenės veikėjas, Švenčionių rajono garbės pilietis

Juozapas Jakštas gimė 1940 m. rugpjūčio 21 d. Jukiškės kaime Švenčionių rajone. Mokėsi Reškutėnų mokykloje, 1959 m. baigė Vilniaus statybos technikumą, dirbo Švenčionių rajono statybos organizacijose, 1962 m. studijavo teisę Vilniaus universitete.

Nuo 1978 m. savo gyvenimą paskyrė visuomeninei veiklai bei menui. Vienas pirmųjų Lietuvoje ėmė atstatinėti koplytstulpius, kryžius. Tautodailininkas sukūrė daugiau kaip 250 medžio skulptūrų, antkapinių paminklų, bareljefų, altorių, dekoratyvinių drožinių. Autoriaus kūrybos temos siejamos su senuoju baltų tikėjimu, tautos istorija, kultūros vertybėmis, ateities vizija. Liaudies meno kūrėjas neatsiejama savo kūrybos laiko dalimi laiko tikėjimą į Dievą. Pasak Juozapo Jakšto, yra trys svarbiausi kūrybos veiksniai: „apšviesta sąžinė“, „tiesos troškulys“, „tikėjimas į Dievą“.

1989 m. J. Jakštui kilo idėja savo sodyboje Jukiškės kaime (Švenčionių r.) pastatyti koplyčią.

Liaudies meno kūrėjo idėja tapo įkūnyta – dabar ten stovi šv. Eucharistijos ekumeninė koplyčia, skirta krikščionybės 2000 metų jubiliejui paminėti.

Menininko sodyba ir šiandien puošiama vis naujomis prasmingomis meno skulptūromis.

Daug J. Jakšto darbų yra Švenčionių, Ignalinos, Kauno, Varėnos rajonuose, Zarasuose, Utenoje, Anykščiuose, Panevėžyje, Kryžių kalne, Neringoje, Vilkaviškyje, Prienuose ir kitose Lietuvos vietovėse bei užsienyje.

Prasidėjęs atgimimui, J. Jakštas, su bendražygiais Švenčionių rajone įkūrė iniciatyvinę Sąjūdžio grupę, buvo išrinktas jos pirmininku.

2006 m. išleistas skulptoriaus Juozapo Jakšto kūrybos darbų albumas „Ažuolų kalbėjimas Lietuvai“ (sud. Valdas Striužas).

2023 m. Juozapas Jakštas išleido knyga „Devdirbio pamąstymai“.

Svarbiausi autoriaus kūriniai:

Trijų dalių kryžius, Kryžių kalnas, 1981

Koplytstulpis „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos dešimtmečiui“, Virbalis, 1983

Paminklai Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejui Švenčionyse, Švenčionėliuose, Mielagėnuose, Adutiškyje, 1986-1987

Kryžius Sibiro tremtiniams, Ignalina, 1989

Paminklinis ansamblis 100 Lietuvos partizanų atminimui Cirkliščio kapinėse, 1989-1991

Nuo 1981 m. J. Jakštas – Liaudies meno draugijos (Lietuvos tautodailininkų sąjungos) narys.

2005 m. Lietuvių tautininkų suvažiavimas J. Jakštui suteikė Lietuvių tautininkų sąjungos garbės nario vardą.

2005 m.- Lietuvos kultūros ministro įsakymu J. Jakštui suteiktas meno kūrėjo statusas.

1986 m. menininkui J. Jakštui paskirta LTSR kultūros ministerijos premija.

1994 m. už bareljefų ciklą „Lietuva brangi“ paskirtas pirmosios medžio drožėjų darbų parodos Liongino Šepkos premijai laimėti prizas.

2000 m. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu už nuopelnus atkuriant ir įtvirtinant Lietuvos nepriklausomą valstybę apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu.

2002 m. Lietuvos Respublikos Prezidentas už asmeninį indėlį plėtojant Lietuvos transatlantinius ryšius bei Lietuvos pakvietimo į NATO proga apdovanoja atminimo ženklu.

2004 m. įteikta Švenčionių rajono nominaciją „Už visuomeninio kapitalo ugdymą, asmenų, labiausiai spartinančių Švenčionių rajono savivaldybės socialinę ir ekonominę plėtrą“.

2006 m. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu už drąsą ir pasiaukojimą Lietuvos Respublikai apdovanotas Sausio 13-osios atminimo medaliu.

2018-02-14 Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-16 suteiktas Švenčionių rajono Garbės piliečio vardas.